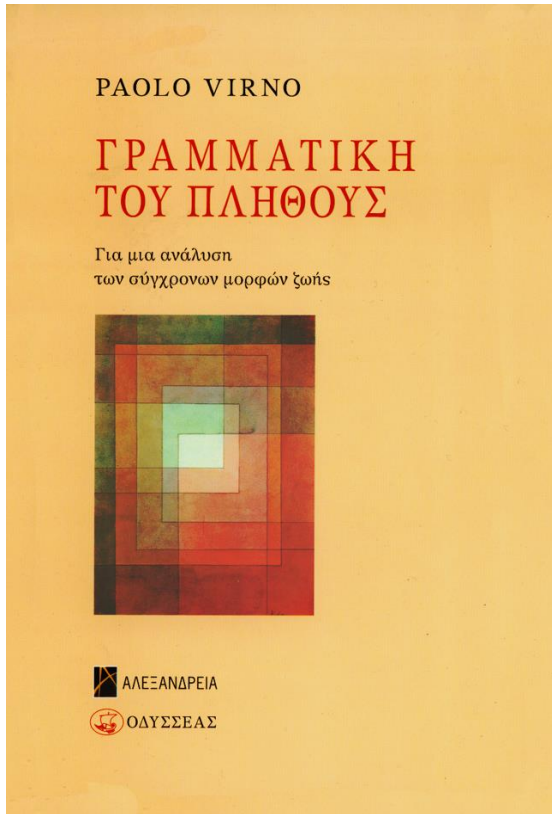




ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ



Πάολο Βίρνο

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΟΥΣ

Για μια ανάλυση των σύγχρονων
μορφών ζωής

Μετάφραση: Βασίλης Πασσάς,
Θέωρηση: Γιώργης-Βύρων Δάβος

ISBN 978-960-221-510-8, σχ.21x14,
σελ 159, α' έκδ. Απρίλιος 2007,
τιμή:12,00€ (χωρίς Φ.Π.Α.)

«Θα ήθελα να αποδείξω ότι η κατηγορία «πλήθος» βοηθά να εξηγήσουμε έναν ικανό αριθμό σύγχρονων συμπεριφορών. Έπειτα από αιώνες «λαού» και συνεπώς κράτους (εθνικού κράτους, συγκεντρωτικού κράτους, κ.λ.π.) επιστρέφει και εκδηλώνεται τελικά ο αντίθετος πόλος, ο ακυρωμένος στις αρχές της νεωτερικότητας. Το πλήθος ως στερνή κραυγή της κοινωνικής, πολιτικής και φιλοσοφικής θεωρίας; Ίσως. Ολόκληρη σειρά από αξιοπαρατήρητα φαινόμενα –γλωσσικά παιχνίδια, μορφές ζωής, ηθικές προδιαθέσεις, προεξέχοντα χαρακτηριστικά της σημερινής υλικής παραγωγής– δεν γίνονται κατανοητά, αν δεν ιδωθούν από τη σκοπιά του τρόπου ύπαρξης των πολλών. Για να διερευνήσουμε αυτό τον τρόπο ύπαρξης, χρειάζεται να ανατρέξουμε σε μια αρκετά ποικίλη εννοιολογική ενορχήστρωση: ανθρωπολογία, φιλοσοφία της γλώσσας, κριτική της πολιτικής οικονομίας, ηθικοί συλλογισμοί. Χρειάζεται να περιπλεύσουμε την ήπειρο-πλήθος, αλλάζοντας, κάθε φορά, οπτική γωνία . . .

Το σύγχρονο πλήθος δεν αποτελείται ούτε από «πολίτες», ούτε από «παραγωγούς»· καταλαμβάνει μια ενδιάμεση περιοχή μεταξύ «ατομικού» και «συλλογικού»· γι' αυτό, δεν έχει καμιά αξία η διάκριση μεταξύ «δημόσιου» και «ιδιωτικού». Και ακριβώς εξαιτίας της διάλυσης αυτών των ζευγών, που επί μακρόν θεωρούνταν προφανή, δεν μπορούμε να μιλήσουμε πια για λαό, συγκλίνοντα σε μία κρατική ενότητα. Για να μην



τραγουδάμε παράφωνα τραγουδάκια μεταμοντέρνας κοπής («η πολλαπλότητα είναι το καλό, η ενότητα η συμφορά από την οποία πρέπει να προφυλαχτούμε»), χρειάζεται να αναγνωρίσουμε ότι το πλήθος δεν αντιτάσσεται στο Ένα, αλλά το επαναπροσδιορίζει. Η ενότητα δεν είναι πια κάτι προς το οποίο συγκλίνουμε (το κράτος, ο ηγεμόνας), όπως στην περίπτωση του λαού, αλλά κάτι που αφήνουμε πίσω, ως φόντο ή προϋπόθεση.»

Από τον Πρόλογο του συγγραφέα

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ:

Νομίζω ότι η έννοια του «πλήθους», σε αντίθεση με εκείνη την πιο οικεία του «λαού», είναι αποφασιστικό εργαλείο για κάθε σκέψη επάνω στη σύγχρονη δημόσια σφαίρα. Πρέπει να έχουμε υπόψη ότι η αντιδιαστολή «λαού» και «πλήθους» ήταν στο επίκεντρο διαφόρων διενέξεων του 17^{ου} αιώνα, τόσο πρακτικών θρησκευτικοί πόλεμοι κ.λ.π.) όσο και θεωρητικών-φιλοσοφικών. Οι δύο έννοιες, σε διαμάχη μεταξύ τους, σφυρηλατημένες στη φωτιά οξύτατων διενέξεων, έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο στον ορισμό των πολιτικών και κοινωνικών κατηγοριών της νεωτερικότητας. Υπερίσχυσε η ιδέα του «λαού». «Πλήθος» είναι ο χαμένος όρος, η έννοια που θάφτηκε. Όταν ήθελαν να περιγράψουν τις συμμετοχικές μορφές και το δημόσιο πνεύμα των μεγάλων, μόλις τότε συγκροτημένων κρατών, δεν μιλούσαν πια για πλήθος, αλλά για λαό. Μένει να αναρωτηθούμε αν σήμερα, στο τέλος ενός μεγάλου κύκλου, δεν ανοίγεται ξανά εκείνη η παλιά διαφορά· σήμερα, από τη στιγμή που η πολιτική θεωρία της νεωτερικότητας πάσχει από βαθιά κρίση, η τότε νικημένη έννοια θα δείξει μια ασυνήθιστη ζωτικότητα και θα πάρει έτσι μια μνημειώδη εκδίκηση.